Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

6 päivänä syyskuuta 2013 *

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka — Iraniin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet, joiden tarkoituksena on estää ydinaseiden levittäminen — Varojen jäädyttäminen — Kumoamiskanne — Määräaika vaatimusten mukauttamiselle — Tutkittavaksi ottaminen — Perusteluvelvollisuus — Ilmeinen arviointivirhe

Asiassa T-110/12,

Iranian Offshore Engineering & Construction Co., kotipaikka Teheran (Iran), edustajinaan asianajajat J. Viñals Camallonga, L. Barriola Urruticoechea ja J. Iriarte Ángel,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään P. Plaza García, V. Piessevaux ja G. Ramos Ruano,

vastaajana,

jossa vaaditaan kumoamaan yhtäältä Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 1.12.2011 annettu neuvoston päätös 2011/783/YUTP (EUVL L 319, s. 71) ja toisaalta Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 961/2010 täytäntöönpanosta 1.12.2011 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1245/2011 (EUVL L 319, s. 11) sekä Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EU) N:o 961/2010 kumoamisesta 23.3.2012 annettu neuvoston asetus (EU) N:o 267/2012 (EUVL L 88, s. 1), siltä osin kuin nämä toimet koskevat kantajaa,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Pelikánová sekä tuomarit K. Jürimäe ja M. van der Woude (esittelevä tuomari),

kirjaaja: johtava hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.3.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

tuomion [1]

– –

Käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

8 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 27.2.2012 toimittamallaan kannekirjelmällä.

9 Kantaja esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 1.2.2013 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla välitoimihakemuksen, jossa se vaati riidanalaisten toimien, siltä osin kuin ne koskivat sitä, täytäntöönpanon lykkäämistä pääasiassa annettavaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuun saakka. Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti hylkäsi kyseisen hakemuksen asiassa T-110/12 R, Iranian Offshore Engineering & Construction v. neuvosto, 11.3.2013 antamallaan määräyksellä.

10 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi prosessinjohtotoimena neuvostoa vastaamaan kirjallisesti tiettyihin kysymyksiin. Neuvosto vastasi pyyntöön asetetun määräajan kuluessa.

11 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa päätöksen 2011/783 1 artiklan ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 1245/2011 1 artiklan siltä osin kuin ne koskevat kantajaa

— poistaa kantajan nimen kyseisissä artikloissa tarkoitetuista liitteistä

— velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12 Kantaja toimitti 19.7.2012 vastauskirjelmän, jossa se pyysi saada mukauttaa kanneperusteitaan niin, että unionin yleistä tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan myös asetus N:o 267/2012 kantajaa koskevilta osin.

13 Neuvosto vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 Kantaja täsmensi istunnossa, että sen toinen vaatimus on tosiasiassa päällekkäinen ensimmäisen kanssa. Unionin yleinen tuomioistuin on lisäksi sallinut kantajan esittää useita uusia asiakirjoja, joista neuvosto on saanut kopion. Neuvosto ei vastustanut näiden asiakirjojen lisäämistä asiakirja-aineistoon. Unionin yleinen tuomioistuin päätti lykätä päätöstään kyseisten asiakirjojen lisäämisestä asiakirja-aineistoon siihen asti, kunnes se antaa lopullisen ratkaisunsa asiassa.

1 — Tästä tuomiosta on otettu tähän vain kohdat, joiden julkaisemista unionin yleinen tuomioistuin pitää aiheellisena.

Oikeudellinen arviointi

Kanneperusteiden mukauttamispyyntö

15 Kantaja pyytää vastauskirjelmässään, että se saisi mukauttaa alkuperäisiä vaatimuksiaan niin, että sen kanteella pyritään myös kumoamaan asetus N:o 267/2012, joka on annettu kanteen nostamisen jälkeen, kantajaa koskevilta osin.

16 Oikeuskäytännön mukaan on niin, että kun yksityistä suoraan ja erikseen koskeva päätös tai asetus korvataan menettelyn aikana samaa asiaa koskevalla toimella, sitä on pidettävä uutena seikkana, jonka vuoksi kantaja voi mukauttaa vaatimuksensa ja kanneperusteensa. Olisi näet hyvän oikeudenkäytön ja prosessiekonomian vaatimuksen vastaista, että kantajalta vaadittaisiin uuden kanteen nostamista. Lisäksi olisi epäoikeudenmukaista, jos kyseessä oleva toimielin voisi unionin tuomioistuimissa toimesta nostetussa kanteessa esitetyistä arvosteluista selviytyäkseen muuttaa riidanalaista tointa tai korvata sen uudella ja vedota kanteen käsittelyn aikana tähän muutokseen tai uuteen toimeen, jotta sen vastapuoli ei voisi ulottaa alkuperäisiä vaatimuksiaan ja kanneperusteitaan koskemaan myöhempää toimea tai esittää tätä vastaan uusia vaatimuksia ja kanneperusteita (ks. asia T-256/07, People's Mojahedin Organization of Iran v. neuvosto, tuomio 23.10.2008, Kok., s. II-3019, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

17 Vaatimusten mukauttamista koskevan pyynnön tutkittavaksi ottaminen edellyttää kuitenkin, että se esitetään SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa mainitussa määräajassa kanteen nostamiselle. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on nimittäin niin, että määräajat kanteiden nostamiselle ovat ehdottomia, ja unionin tuomioistuinten on sovellettava niitä varmistaakseen, että oikeusvarmuus ja oikeussubjektien yhdenvertaisuus lain edessä toteutuvat (ks. vastaavasti asia C-229/05 P, PKK ja KNK v. neuvosto, tuomio 18.1.2007, Kok., s. I-439, 101 kohta). Tuomioistuimen on siten tarkistettava – tarvittaessa viran puolesta – onko määräaikaa noudatettu (T-301/11, Ben Ali v. neuvosto, määräys 11.1.2012, 16 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

18 Kanteen nostamisen määräajan laskemisesta on muistutettava, että kumoamiskanne on SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan mukaan pantava vireille kahden kuukauden kuluessa riidanalaisen toimen julkaisemisesta tai siitä, kun se on annettu kantajalle tiedoksi, taikka jollei tointa ole julkaistu tai annettu tiedoksi, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kantaja on saanut siitä tiedon. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdan mukaan silloin, jos määräaika, jota sovelletaan toimielinten toimista nostettaviin kanteisiin, alkaa kulua toimen julkaisemisesta, määräajan lasketaan alkavan kulua toimen julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä seuraavan neljännentoista päivän päätyttyä. Saman työjärjestyksen 102 artiklan 2 kohdan säännösten mukaan tätä määräaikaa pidennetään lisäksi pitkien etäisyyksien vuoksi kymmenellä päivällä.

19 Tehokkaan oikeussuojan periaate merkitsee lisäksi oikeuskäytännön mukaan, että unionin viranomainen, joka päättää johonkin henkilöön tai, kuten käsiteltävässä asiassa, yhteisöön kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä, on velvollinen ilmoittamaan näiden toimenpiteiden perusteet joko sinä ajankohtana, jona toimenpiteistä päätetään, tai ainakin niin pian kuin mahdollista tämän jälkeen, jotta nämä henkilöt tai yhteisöt voivat käyttää kanneoikeuttaan (ks. vastaavasti asia C-548/09 P, Bank Melli Iran v. neuvosto, tuomio 16.11.2011, Kok., s. I-11381, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

20 Tässä tapauksessa kyseinen periaate on lisäksi saanut konkreettisen muodon päätöksen 2010/413 24 artiklan 3 kohdassa, asetuksen N:o 961/2010 36 artiklan 3 kohdassa ja asetuksen N:o 267/2012 46 artiklan 3 kohdassa, joiden mukaan neuvosto antaa päätöksensä, myös perusteet merkitsemiselle niiden henkilöiden ja yhteisöjen luetteloon, joihin rajoittavat toimenpiteet kohdistuvat, tiedoksi asianomaiselle henkilölle tai yhteisölle joko suoraan, jos osoite on tiedossa, tai julkaisemalla ilmoituksen ja antaa kyseiselle henkilölle tai yhteisölle mahdollisuuden esittää huomautuksia.

21 Tästä seuraa, että määräaika kumoamiskanteen vireille panemiselle toimesta, jolla määrätään henkilöä tai yhteisöä koskevista rajoittavista toimenpiteistä, alkaa kulua vasta joko siitä, kun toimi on annettu erikseen tiedoksi kyseiselle henkilölle, jos osoite on tiedossa, tai muussa tapauksessa ilmoituksen julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Määräaika sellaisen pyynnön esittämiselle, joka koskee vaatimusten ja kanneperusteiden ulottamista kattamaan myös toimen, jolla kumotaan ja korvataan riidanalainen toimi, jossa määrättiin rajoittavista toimenpiteistä, ja jolla nämä toimenpiteet pysytetään, alkaa samoin kulua vasta joko siitä, kun tämä uusi toimi on annettu erikseen tiedoksi asianomaiselle henkilölle tai yhteisölle, jos osoite on tiedossa, tai ilmoituksen julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä, jos tiedoksianto erikseen on mahdotonta.

22 Kantaja väittää käsiteltävässä asiassa, ettei asetusta N:o 267/2012 ole annettu sille tiedoksi välittömästi sen jälkeen, kun se annettiin 23.3.2012, mitä neuvosto ei kiellä. Neuvosto on kuitenkin täsmentänyt istunnossa kantajan sitä kiistämättä, että asetus N:o 267/2012 oli annettu kantajalle tiedoksi 11.12.2012 sen jälkeen, kun neuvosto oli päättänyt pysyttää tämän nimen niiden henkilöiden ja yhteisöjen luettelossa, joihin rajoittavat toimenpiteet kohdistuvat, tarkasteltuaan sitä uudestaan kyseisen asetuksen 46 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

23 SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa säädetty kahden kuukauden määräaika kanteen vireille panemiseksi uudesta päätöksestä pysyttää kantajan nimi asetuksen N:o 267/2012 liitteessä IX on tässä tilanteessa alkanut kulua 12.12.2012 ja on päättynyt työjärjestyksen 102 artiklan 2 kohdan mukaisesti 21.2.2013.

24 Kun kantaja on saanut tiedon asetuksen N:o 267/2012 antamisesta ennen kuin se annettiin sille tiedoksi ja on esittänyt vaatimustensa mukauttamista koskevan pyynnön 19.7.2012, ei ole katsottava, että pyyntö olisi esitetty myöhässä.

25 Neuvosto on kuitenkin istunnossa esittänyt oikeudenkäyntiväitteen, joka koskee tätä pyyntöä, koska se pohjautuu uuteen kanneperusteeseen, joka koskee ilmeistä virhettä tosiseikkojen arvioinnissa, mikä muuttaisi oikeusriidan kohdetta ja rajoja siitä, miten ne on määritelty kannekirjelmässä.

26 Koska vaatimusten mukauttamista koskeva pyyntö on esitetty säädetyssä määräajassa, se on otettava tutkittavaksi, vaikka tätä pyyntöä tukeva kanneperuste, joka koskee ilmeistä virhettä tosiseikkojen arvioinnissa, olisi uusi, kuten neuvosto väittää.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 1.12.2011 annettu neuvoston päätös 2011/783/YUTP kumotaan siltä osin kuin siinä merkitään Iranian Offshore Engineering & Construction Co:n nimi päätöksen 2010/413/YUTP liitteeseen II.

2) Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen N:o 961/2010 täytäntöönpanosta 1.12.2011 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1245/2011 kumotaan siltä osin kuin siinä merkitään Iranian Offshore Engineering & Construction Co:n nimi Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EY) N:o 423/2007 kumoamisesta 25.10.2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 961/2010 liitteeseen VIII.

3) Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen N:o 961/2010 kumoamisesta 23.3.2012 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 267/2012 liite IX kumotaan siltä osin kuin se koskee Iranian Offshore Engineering & Construction Co:ta.

4) Päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2011/783, vaikutukset pidetään voimassa Iranian Offshore Engineering & Construction Co:n osalta alkaen siitä, kun päätös tuli voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä, siihen asti, kunnes asetuksen N:o 267/2012 osittainen kumoaminen tulee voimaan.

5) Euroopan unionin neuvosto vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Iranian Offshore Engineering & Construction Co:lle tästä oikeudenkäynnistä ja välitoimimenettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä syyskuuta 2013.

Allekirjoitukset